

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

Wrocław, dn. 3.01.2006 r.

RWR 411-2/05/AG

Decyzja RWR 2/06

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (j.t. Dz. U. 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. 2002, nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Archicom - Cukrobank PZITB Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu,

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

nie stwierdza się stosowania przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w art. 8 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy, polegającej na nadużywaniu przez ww. przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku usług dostawy wody i odprowadzania ścieków na terenie Wrocławia poprzez narzucenie w umowach z dnia 21.08.2003 r. warunku nieodpłatnego przekazania przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego dla budynku przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu na majątek i do eksploatacji Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu, przynoszącego mu nieuzasadnione korzyści.

UZASADNIENIE

1. Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej Prezesem Urzędu lub organem antymonopolowym wpłynął wniosek Archicom – Cukrobank – PZITB Sp. z o.o. we Wrocławiu, zwanej dalej Spółką, z żądaniem wszczęcia postępowania antymonopolowego przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu, zwanemu dalej MPWiK lub Przedsiębiorstwem.

2. We wniosku z dnia 30 grudnia 2004 r. (data stempla pocztowego) wnioskodawca twierdził, iż Przedsiębiorstwo nadużywa pozycji dominującej na rynku w ten sposób, że odmawia finansowania przejętego nieodpłatnie od Spółki przyłącza i urządzeń

infrastruktury wodnej, znajdujących się na terenie nieruchomości przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu.

3. Uzasadniając swoje żądanie Spółka podała, iż wykonała własnym kosztem inwestycję o wartości 40.139,77 zł, na którą składa się przyłącze wraz z urządzeniami wodociągowo-kanalizacyjnymi dla budynku biurowo-usługowego przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu. Po zakończeniu inwestycji przyłącze zostało przekazane na majątek MPWiK. Wnioskodawca zwracał się do Przedsiębiorstwa z propozycją partycypacji w kosztach przyłączenia przedmiotowego budynku do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, jednak Przedsiębiorstwo nie wyraziło chęci zwrotu części kosztów inwestycji. Zdaniem Spółki w ten sposób Przedsiębiorstwo wykorzystało swoją pozycję dominującą na rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków poprzez narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

(Dowód: karty 2-3)

4. W uzupełnieniu wniosku z dnia 26.01.2005 r. Spółka podniosła, iż jednym z warunków podłączenia obiektu przy ul. Legnickiej 51-53 do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej było wykonanie i przekazanie na majątek MPWiK przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego, co stanowi naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Ponadto w piśmie tym wnioskodawca wyraził chęć polubownego załatwienia sporu na drodze ugody administracyjnej poprzez zwrot przez uczestnika 12% kosztów przedmiotowej inwestycji.

(Dowód: karty 10, 12-13)

5. W związku z powyższym, organ antymonopolowy postanowieniem nr 147/05 z dnia 5 kwietnia 2005 r. wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu w sprawie uznania za ograniczającą konkurencję i nakazania zaniechania stosowania praktyki polegającej na nadużywaniu przez ww. przedsiębiorcę pozycji dominującej na lokalnym rynku usług dostawy wody i odprowadzania ścieków poprzez narzucenie w umowach z dnia 21.08.2003 r. warunku nieodpłatnego przekazania przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego na majątek i do eksploatacji MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu, co mogło stanowić naruszenie art. 8 ust 2 pkt 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

(Dowód: karty 23-25)

6. W odpowiedzi na stawiany zarzut Przedsiębiorstwo poinformowało Prezesa Urzędu, iż zarzut nadużycia pozycji dominującej na lokalnym rynku usług dostawy wody i odprowadzania ścieków nie jest zasadny. Zdaniem uczestnika przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. Nr 72, poz. 747 ze zm.) jednoznacznie określają kwestię własności przyłącza, pozostawiając kwestię dysponowania nim do wyboru właściciela. Jeżeli natomiast inwestor decyduje o przekazaniu przyłącza, Przedsiębiorstwo nie zamierza ponosić kosztów jego budowy wobec przejścia na siebie kosztów związanych z eksploatacją, konserwacją i naprawami. Archicom wykonał przyłącza na własny koszt, do czego był zobowiązany zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*. Przyłącza te stanowiły własność Archicom. Przyłącza te mogły pozostać własnością Archicom, jednak dnia 28.05.2003 r. Archicom złożył oświadczenie o chęci przekazania nieodpłatnie na majątek i do eksploatacji MPWiK wybudowanych przyłączy. Oświadczenie takiej treści zostało złożone dobrowolnie, a z jego treści wynika możliwość dokonania wyboru przez Archicom, czy przekaże przyłącza MPWiK, czy pozostawi je w swoim majątku i w swojej eksploatacji.

Ponadto w § 3 Umów o przejęcie przyłączy znajduje się zapis, który umożliwił Spółce odstąpienie od Umowy w terminie 30 dni od jej podpisania. Archicom nie skorzystał jednak z tego uprawnienia. W tej sytuacji nie znajduje uzasadnienia partycypowanie przez MPWiK w kosztach budowy przyłączy, nawet w takiej części, jaką zaproponował Archicom.

(Dowód: karty 67-69)

7. Pismem z dnia 8.07.2005 r. organ antymonopolowy przesłał Przedsiębiorstwu kopię pisma Spółki z dnia 26.01.2005 r. z wezwaniem do ustosunkowania się do zawartej w nim propozycji ugody administracyjnej. W odpowiedzi uczestnik postępowania poinformował, iż nie wyraża zgody na zawarcie proponowanej przez wnioskodawcę ugody i podtrzymuje dotychczasowe stanowisko w kwestii przedmiotowego przyłącza.

(Dowód: karty 132, 134)

Przeprowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowanie dowodowe pozwoliło na ustalenie następującego stanu faktycznego:

1. Archicom – Cukrobank – PZITB Sp. z o.o. została założona 24.06.1999 r. jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, ul. Piłsudskiego 74. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy pod nr KRS 0000113260.

Przedmiotem działalności Spółki są m.in.:

- działalność w zakresie architektury i inżynierii,
- działalność rachunkowo-księgową,
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- działalność związana z zarządzaniem holdingami,
- reklama,
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, gazowych, elektrycznych, centralnego ogrzewania, wentylacyjnych oraz innych instalacji budowlanych,
- wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.

(Dowód: karty 42-45)

2. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu powstała z przekształcenia przedsiębiorstwa komunalnego, działającego od 27.05.1990 r. w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Gminy Wrocław i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy pod nr KRS 0000043801.

Obok działalności gospodarczej Spółka prowadzi zadania o charakterze użyteczności publicznej na warunkach określonych w ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. 1997, Nr 9, poz. 43 ze zm.).

Przedmiotem działalności MPWiK są m.in:

- pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- unieszkodliwianie odpadów,
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych.

(Dowód: karty 70-84)

3. Archicom, jako inwestor budynku biurowo-usługowego Quatro-Forum przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu, w celu zapewnienia usług dostawy wody i odprowadzania ścieków dla celów bytowo-gospodarczych przyszłych użytkowników, sporządził projekt budowlany przyłączy wodociągowego oraz kanalizacji sanitarnej dla ww. budynku i przedstawił go Przedsiębiorstwu.

W piśmie z dnia 24.09.2001 r. Przedsiębiorstwo przedstawiło swoje uwagi do ww. projektu, a także poinformowało Spółkę o warunkach przekazania przyłączy na majątek Przedsiębiorstwa. W piśmie tym zawarto m.in. następujące informacje:

- „przekazaniu MPWiK podlegać będzie przyłącze wodociągowe od wodociągu komunalnego do zaworu głównego za linią rozgraniczającą nieruchomości”,
- „przekazaniu na majątek i do eksploatacji MPWiK Sp. z o.o. podlegać będą przyłącza kanalizacyjne na odcinku od kanału komunalnego do pierwszej studzienki rewizyjnej zlokalizowanej na terenie nieruchomości (tj. od kanału w ul. Legnickiej do studni S2 i od kanału w ul. Białowieskiej do studni S1). Pozostała instalacja będzie na majątku i w eksploatacji właściciela nieruchomości.”

(Dowód: karty 104, 121-127)

4. W dniu 28.05.2003 r. Spółka podpisała oświadczenie, w którym wyraziła chęć nieodpłatnego przekazania wybudowanych własnym staraniem przyłączy wodociągowego i kanalizacyjnego na majątek i do eksploatacji MPWiK. Oświadczenie powyższe było gotowym formularzem, który zawierał dwie opcje do wyboru:

- 1) pozostawienie przyłączy w majątku i do eksploatacji inwestora, tym samym zobowiązanie się przez niego do zapewnienia ich niezawodnego działania i ponoszenia kosztów z tym związanych;
- 2) przekazanie nieodpłatnie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK, tym samym przejęcie przez MPWiK obowiązku zapewnienia ich niezawodnego działania przyłączy wraz z kosztami utrzymania ich odpowiedniego stanu technicznego.

Wyboru opcji należało dokonać przez zakreślenie odpowiedniego pola. Spółka mając więc świadomość możliwości wyboru, wybrała opcję drugą i przekazała przyłącza na majątek Przedsiębiorstwa. Tym samym Przedsiębiorstwo przejęło obowiązek zapewnienia niezawodnego działania wraz z kosztami utrzymania odpowiedniego stanu technicznego tych przyłączy. Zarówno przed jak i po podpisaniu ww. oświadczenia wnioskodawca nie podejmował prób negocjacji w zakresie podziału kosztów budowy przyłączy.

(Dowód: karta 97)

5. W ramach przedmiotowej inwestycji dla budynku przy ul. Legnickiej 51-53 wykonane zostało przyłącze wodociągowe o długości 4,0 m i średnicy 90 mm oraz dwa przyłącza kanalizacyjne o średnicy 150 mm długości 17,5 m i 8,5 m. Łączna wartość inwestycji, oceniona kosztorysem powykonawczym wyniosła 40.139,77 zł. Po zakończeniu budowy w dniu 2.06.2003 r. protokołami nr 2748 i 192/03 MPWiK dokonał odbioru technicznego przyłączy. Odbiór końcowy przedmiotowych przyłączy nastąpił w dniu 21.08.2003 r. na mocy protokołów nr 2748 odbioru końcowego przyłączy wodociągowego oraz protokołu nr 192/03 odbioru końcowego przyłączy kanalizacyjnego. Za odbiór techniczny Przedsiębiorstwo wystawiło Spółce faktury VAT na łączną kwotę 199,02 zł, zgodnie z obowiązującym wówczas cennikiem dla tego typu usług.

(Dowód: karty 92-96, 307-309, 322)

6. W dniu 21.08.2003 r. strony zawarły dwie umowy:

- umowę nr 129/1709/FB/2003 o przekazanie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu, w której wnioskodawca przekazał na majątek MPWiK przyłącze wodociągowe o długości 4 m oraz przyłącze kanalizacyjne o długości 8,5 m,
- umowę nr 130/1704/FB/2003 o przekazanie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu, w której wnioskodawca przekazał na majątek MPWiK przyłącze kanalizacyjne o długości 17,5 m.

Treść obydwu umów, poza szczegółami technicznymi dotyczącymi samych przyłączy, była identyczna. W §2 pkt 2 każdej z ww. umów znalazł się zapis: *Inwestor oświadcza, że przekazuje przyłącze wodociągowe/kanalizacyjne (...) - nieodpłatnie na majątek i do eksploatacji Przejmującego.*

(Dowód: karty 85-86)

7. W dniu 30.08.2003 r. strony zawarły umowę nr 1230/01/03 o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Z dniem 5.09.2003 r. instalacja wodociągowa i kanalizacyjna nieruchomości przy ul. Legnickiej 51-53 została połączona z czynną miejską siecią wodociągową i kanalizacyjną. Za przyłączenie do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnych Przedsiębiorstwo nie pobrało opłaty przyłączeniowej.

(Dowód: karty 38-39, 100, 307)

8. Protokołami przekazania-przejęcia środka trwałego PT nr 93/03, 94/03 i 95/03 wnioskodawca przekazał przedmiotowe przyłącza na majątek Przedsiębiorstwa. Kopie podpisanych protokołów Przedsiębiorstwo odesłało Spółce w dniu 22.10.2003 r.

(Dowód: karty 101-102)

9. W zgromadzonym materiale dowodowym brak jest jakichkolwiek dokumentów (pism, notatek, wzmianek) o tym, że przed czy też tuż po przekazaniu przedmiotowych przyłączy na majątek MPWiK Spółka podejmowała jakiegokolwiek próby negocjacji co do ewentualnej partycypacji Przedsiębiorstwa w kosztach budowy przyłączy.

10. Po ponad ośmiu miesiącach od przekazania przyłączy na majątek MPWiK pismem z dnia 5.07.2004 r. wnioskodawca zwrócił się do Przedsiębiorstwa o zwrot części kosztów budowy przedmiotowych przyłączy, w wysokości 5% ich wartości, tj. do zwrotu kwoty 2.000,95 zł proponując jednocześnie spotkanie w celu polubownego załatwienia tej sprawy. W odpowiedzi Przedsiębiorstwo odmówiło zwrotu ww. kwoty. Spółka nie podejmowała dalszych prób negocjacji z Przedsiębiorstwem co do zwrotu części kosztów poniesionych na budowę przyłączy.

(Dowód: karty 98- 99)

11. W dniu 26.08.2005 r. wnioskodawca sprzedał budynek przy ul. Legnickiej 51-53 firmie Projekt Komercyjny 4 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, w związku z czym w dniu 30.08.2005 r. MPWiK zawarło umowę nr 5189/01/2005 o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z nowym właścicielem budynku. Z przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych dla tego budynku nie korzystają inni odbiorcy, tzn.

Przedsiębiorstwo za ich pośrednictwem nie podłączyło innych odbiorców do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

(Dowód: karty 344-345)

12. W okresie od stycznia do sierpnia 2005 r. na majątek MPWiK zostało przekazanych nieodpłatnie 146 przyłączy wodociągowych i 101 przyłączy kanalizacyjnych. Nie zostało natomiast zgodnie z wolą inwestorów przekazanych na majątek MPWiK 156 przyłączy wodociągowych i 213 przyłączy kanalizacyjnych, wybudowanych przez inwestorów we własnym zakresie. Odmowa przekazania przyłączy na majątek MPWiK nie miała wpływu na fakt zawarcia, bądź nie zawarcia przez MPWiK umów o dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków z tymi inwestorami.

(Dowód: karty 140,344-345)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

1. Interes publicznoprawny

Rozpatrując niniejszą sprawę należy rozważyć, czy wszczęcie postępowania antymonopolowego leży w interesie publicznoprawnym. Zgodnie bowiem z art. 1 ust.1 ustawy o ochronie (...) *ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.* Powyższy zapis przesądza więc o wyłączeniu możliwości podejmowania przez organ antymonopolowy działań w celu ochrony interesów indywidualnych..

Sąd Najwyższy w tej kwestii w wyroku z dnia 26 lutego 2004 r. (sygn. III SK 2/04) stwierdził, iż naruszenie indywidualnego interesu nie wyklucza dopuszczalności równoczesnego uznania, że dochodzi do naruszenia interesu zbiorowego *„jeżeli indywidualne pogwałcenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów mogłoby w jakikolwiek sposób prowadzić do ustanowienia lub utrwalenia monopolistycznych praktyk rynkowych, które wywołują lub mogą wywołać zakazane skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.* Niniejsza sprawa ma właśnie taki charakter. Natomiast w celu jej rozstrzygnięcia należy ocenić, czy zachowania MPWiK są przejawem zakazanych ustawą praktyk ograniczających konkurencję, w tym przypadku o charakterze eksploatacyjnym.

A zatem w rozpatrywanej sprawie organ antymonopolowy występuje w celu ochrony interesu publicznego, ponieważ skutkami działań uczestnika w zakresie przyłączania nieruchomości do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej mogą być dotknięci także inni inwestorzy, realizujący inwestycje mieszkaniowe na terenie Wrocławia.

Wobec powyższego, wszczęcie postępowania antymonopolowego nastąpiło niewątpliwie w interesie publicznym i odpowiada celowi, który określił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 sierpnia 2003 r. (Sygn. akt I CK 184/03) twierdząc, iż *„celem interwencji Prezesa Urzędu jest przede wszystkim ochrona rynku przed jego dezorganizacją ze strony przedsiębiorców wykorzystujących swą dominującą pozycję, a ochrona interesów indywidualnych konsumentów lub ich grup jest następstwem*

zakazania przedsiębiorcom niektórych zachowań typowych dla podmiotów dominujących, uznanych przez ustawodawcę jako zagrażające interesowi publicznemu”.

2. Rynek właściwy

Ponieważ zachowania podmiotów odbywają się w strukturze rynkowej istotne znaczenie ma określenie rynku właściwego w niniejszej sprawie, czyli – zgodnie z art.4 pkt 8 ustawy o ochronie – rynku towarów, *który ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakoś są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku,(...) panują zbliżone warunki konkurencji preferencje konsumentów.*

Mówiąc o rynku właściwym, określa się rynek w ujęciu produktowym i geograficznym. Rynek w znaczeniu przedmiotowym odnosi się do towarów w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy antymonopolowej (m.in. rzeczy, usługi). Natomiast rynek w ujęciu geograficznym odnosi się do obszaru, na jakim te towary są oferowane.

W niniejszej sprawie towarem oferowanym przez uczestnika postępowania są **usługi dostawy wody i odprowadzania ścieków**. Tak więc w aspekcie produktowym Przedsiębiorstwo prowadzi działalność na rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków.

Uczestnik jest przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym prowadzącym działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie Wrocławia. Z uwagi na technologię dostarczania wody (siecią wodociągową) rynek w aspekcie geograficznym wyznaczony jest przez znajdującą się na terenie Wrocławia sieć wodociągowo-kanalizacyjną, poprzez którą na terenie Wrocławia dostarczana jest woda i odprowadzane są ścieki. Należy przy tym zaznaczyć, że odbiorcy ww. usług nie mają alternatywnego źródła zaopatrzenia w ww. usługi poza wpięciem do sieci miejskiej.

Pojęcie alternatywnego źródła zaopatrzenia nie obejmuje swoją treścią możliwości zaspokojenia potrzeb zaopatrzeniowych we własnym zakresie. Aby nowe źródło zaopatrzenia mogło być uznane za alternatywne w stosunku do posiadanych musi ono spełniać **wymóg natychmiastowej dostępności bez ponoszenia nakładów inwestycyjnych** (Wyrok SOKiK z dnia 31 maja 2000 r., sygn. akt XVII Ama 44/00). Takie alternatywne źródło dostaw wody do nieruchomości przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu nie występuje. Tak więc, rynek w ujęciu geograficznym obejmuje obszar miasta Wrocławia.

Stąd, rynkiem właściwym w niniejszej sprawie są usługi dostawy wody i odprowadzania ścieków na terenie Wrocławia.

3. Ustalenie pozycji rynkowej Przedsiębiorstwa na rynku właściwym

Art. 4 pkt 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* definiuje pozycję dominującą jako pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej

konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

W sprawie będącej przedmiotem niniejszego postępowania ustalono, że Przedsiębiorstwo zajmuje pozycję monopolistyczną na rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków obejmującym miasto Wrocław. Pozycja Przedsiębiorstwa wynika z braku konkurencji na wyżej określonym rynku właściwym. MPWiK jest jedynym przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, oferującym usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przedsiębiorstwo posiada w związku z tym na rynku właściwym siłę ekonomiczną, przy użyciu której może zapobiegać nie tylko efektywnej konkurencji, ale i działać w dużym stopniu niezależnie od zachowania swych kontrahentów, a w szczególności eksploatować swoją pozycję rynkową ich kosztem. Ze względu na nieopłacalność budowy sieci równoległe do sieci MPWiK, uczestnik postępowania jest monopolistą naturalnym.

4. Przesłanki praktyki

Dla stwierdzenia, iż zachowanie uczestnika postępowania stanowi praktykę ograniczającą konkurencję, określoną w art. 8 ust. 2 pkt 6, muszą zostać spełnione łącznie następujące przesłanki:

- 1) posiadanie pozycji dominującej,
- 2) narzucanie warunków umów kontrahentowi,
- 3) uciążliwy charakter tych warunków,
- 4) osiąganie przez przedsiębiorcę narzucającego warunki nieuzasadnionych korzyści.

Ad 1)

Jak stwierdzono wyżej, MPWiK Sp. z o.o. posiada pozycję dominującą na lokalnym rynku dostaw wody i odprowadzania ścieków na terenie Wrocławia. Tym samym **pierwsza przesłanka praktyki z art. 8 ust 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej została spełniona.**

Ad 2)

Posiadanie pozycji dominującej samo przez się nie narusza prawa. Narusza prawo dopiero jej nadużywanie, przejawiające się w stosowaniu zakazanych praktyk ograniczających konkurencję. Nie wszystkie jednak zachowania przedsiębiorcy posiadającego pozycję dominującą mają postać takich praktyk, a tylko takie, które naruszają przepisy ustawy o ochronie konkurencji.

Narzucanie warunków umowy musi mieć charakter przymusowy, tj. wymuszony przez przedsiębiorcę dominującego posiadaną siłą rynkową. Często rodzą się wątpliwości, czy dany uciążliwy warunek umowny jest narzucony kontrahentowi, czy też został wynegocjowany w ramach zasady swobody umów określonej w art. 353¹ k.c. W świetle dotychczasowego orzecznictwa antymonopolowego o tym, czy w konkretnych warunkach dominacji rynkowej treść umowy została kontrahentowi narzucona decyduje

treść umowy i okoliczności jej zawarcia. Orzecznictwo ukształtowało zasadę racjonalnego postępowania kontrahenta przedsiębiorcy dominującego, ocenianą według hipotetycznego założenia istnienia konkurencji na rynku. Zgodnie bowiem z doświadczeniem życiowym, przedsiębiorcy zawierający umowę działają racjonalnie. Jeżeli przy takim założeniu przedsiębiorca posiadający słabszą pozycję rynkową nie byłby w stanie wynegocjować warunków umowy, do zawarcia której doszło w warunkach dominacji rynkowej, umowę należy traktować jako ograniczającą samodzielność kontrahenta.

W niniejszej sprawie strony podpisały w dniu 21.08.2003 r. dwie umowy o przekazanie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK (**umowa nr 129/1709/FB/2003**, w której wnioskodawca przekazał na majątek MPWiK przyłącze wodociągowe o długości 4 m i przyłącze kanalizacyjne o długości 8,5 m oraz **umowa nr 130/1704/FB/2003**, w której wnioskodawca przekazał na majątek MPWiK przyłącze kanalizacyjne o długości 17,5 m). Treść obydwu umów, poza szczegółami technicznymi dotyczącymi samych przyłączy, była identyczna. Umowy te określały warunki przekazania Przedsiębiorstwu przyłączy wybudowanych przez wnioskodawcę, a także obowiązki wynikające z ich przejęcia. W §2 pkt 2 każdej z ww. umów znalazł się zapis: *Inwestor oświadcza, że przekazuje przyłącze wodociągowe/kanalizacyjne (...) - nieodpłatnie na majątek i do eksploatacji Przejmującego.*

Zawarcie ww. umów było następstwem dobrowolnego podpisania przez wnioskodawcę w dniu 28.05.2003 r. oświadczenia o nieodpłatnym przekazaniu wybudowanych dla budynku przy ul. Legnickiej 51-53 przyłączy wodociągowego i kanalizacyjnego na majątek i do eksploatacji MPWiK. Z treści tego oświadczenia wynikała możliwość dokonania przez wnioskodawcę wyboru czy przekaze przyłącza MPWiK, czy pozostawi je w swoim majątku i do swojej eksploatacji. Należy przy tym zaznaczyć, że decyzja o utrzymaniu własności przedmiotowych przyłączy, zgodnie z ww. art. 5 ust. 2 ustawy *o zbiorowym (...)* pociąga za sobą obowiązek ponoszenia kosztów związanych z zapewnieniem niezawodnego działania tych przyłączy. Przekazując przyłącza na majątek Przedsiębiorstwa, wnioskodawca zwolnił się z tego obowiązku.

Wybór opcji przekazania przyłączy Przedsiębiorstwu nie był wymuszony, ponieważ istniała jeszcze możliwość utrzymania własności przyłączy. Co prawda, istnieje także możliwość zawarcia tzw. umów użyczenia, tj. przekazania przyłączy do eksploatacji przedsiębiorstwa wod.-kan. i ponoszenia przez to przedsiębiorstwo kosztów ich utrzymania bez zrzekania się prawa własności przyłączy, ale MPWiK tej opcji nie stosuje w ogóle w swojej praktyce. W materiale dowodowym zaś brak jakichkolwiek faktów świadczących o podjęciu przez Archicom negocjacji w tej sprawie. Brak również dowodów na to, że strony podejmowały próby negocjacji w zakresie partycypacji w kosztach budowy przyłączy. W materiale dowodowym nie ma też żadnych wzmianek o tym, że przekazanie przedmiotowych przyłączy na majątek MPWiK było warunkiem koniecznym do przyłączenia budynku przy ul. Legnickiej 51-53 do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej lub spełnienia innego świadczenia, jak podpisanie umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków.

Bez żadnych prób negocjacji strony zawarły zatem porozumienie, zgodnie z którym Spółka przekazała przyłącza nieodpłatnie na majątek Przedsiębiorstwa, natomiast Przedsiębiorstwo zobowiązało się do utrzymania tych przyłączy w należyтым stanie technicznym. Spółka dobrowolnie przystąpiła do takiego porozumienia, chociaż do wyboru miała także drugą opcję tj. utrzymanie własności przedmiotowych przyłączy.

Podpisując ww. oświadczenie w dniu 28.05.2003 r. wnioskodawca nie zgłaszał uwag co do kwestii finansowych związanych z budową przyłączy. Kwestii finansowania budowy przyłączy wnioskodawca nie poruszał aż do dnia 5.07.2004 r., kiedy wystąpił do Przedsiębiorstwa o zwrot części nakładów na ich budowę.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Natomiast w myśl art. 5 ust. 2 tej ustawy, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włącznie.

W świetle przepisów sporne przyłącza mogły zatem pozostać własnością Archicom. W kwestionowanych umowach z dnia 21.08.2003 r. o przekazanie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK, ani we wcześniej określonych w piśmie MPWiK z dnia 24.09.2001 r. warunkach przyłączenia do sieci, co już zaznaczono wcześniej, nie ma zapisów, które świadczyłyby o tym, że przyłączenie budynku przy ul. Legnickiej 51-53 do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest możliwe tylko po przekazaniu wybudowanych własnym kosztem przyłączy na majątek MPWiK. Uczestnik nie zmuszał zatem wnioskodawcy do nieodpłatnego przekazania wybudowanych przyłączy. Uwagi MPWiK do projektu budowlanego przyłączy, zawarte w ww. piśmie z dnia 24.09.2001 r., odnoszące się do przekazania przyłączy wodociągowego na majątek MPWiK nie stanowiły warunku uniemożliwiającego uzgodnienie projektu, ale stanowiły szczegółowy opis czynności dokonywanych w związku z budową przyłączy. Wnioskodawca nie zgłaszał w tym czasie wątpliwości co do sposobu odpłatności i formy przejęcia wybudowanych przyłączy, przedstawionych przez MPWiK w ww. piśmie.

W wyroku z dnia 13 maja 2004 r. (sygn. akt III SK 39/04) w odniesieniu do zapisów ustawy *o zbiorowym (...)* w przedmiotowej kwestii Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że „prawodawca zdecydował, że przyłącza powinien na własny koszt wybudować podmiot ubiegający się o przyłączenie nieruchomości do sieci i jego też obarczył odpowiedzialnością za ich niezawodne działanie, tak samo jak to było i jest z wewnętrznymi instalacjami w budynku. Wynika stąd, że prawodawca uznał, że społeczność lokalna jako całość nie powinna być – poprzez mechanizm cenowy – obarczana kosztami budowy tej części infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej, która służy głównie zaspokojeniu potrzeb poszczególnych konsumentów”.

W tym samym orzeczeniu Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż przyłączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej jest czynnością techniczną i jako takie nie upoważnia żadnej ze stron do korzystania z tej części sieci, jaką jest przyłącze. Taką podstawę stanowi dopiero umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. „Wśród elementów treści tej umowy przykładowo wymienionych w art. 6 ust. 3 ustawy [ustawa *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*], jest między innymi określenie ilości oraz jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych oraz warunków ich świadczenia. Do tej dość ogólnikowej kategorii „warunków świadczenia usług” należałoby w szczególności zaliczyć uzgodnienie tytułu prawnego, na podstawie którego odbiorca stawia wybudowane na swój koszt przyłącza „do dyspozycji” przedsiębiorstwa w celu umożliwienia mu świadczenia przedmiotowych usług, a przez to samo – korzystania z tychże usług. W tym zakresie, wobec braku

jakichkolwiek ustawowych nakazów bądź zakazów, strony korzystają – w granicach zakreślonych przez art. 353¹ k.c. – z ogólnej swobody kontraktowania, a więc mogą stosunek prawny ułożyć według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.”

Postanowienia Umów o przejęcie przyłączy zostały potwierdzone w treści umowy nr 1230/01/03 o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Wśród obowiązków Przedsiębiorstwa, wymienionych w § 2 ust. 2 umowy znajduje się zobowiązanie do zapewnienia niezawodności działania przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego, jeżeli przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne zostały przekazane na majątek i do eksploatacji Przedsiębiorstwa, jak to miało miejsce w rozpatrywanej sprawie. Jednocześnie w § 3 ust. 2 tej samej umowy znajduje się zapis określający obowiązki odbiorcy w sytuacji, gdy przyłącza pozostają na majątku i w eksploatacji odbiorcy.

Mając na uwadze powyższe nie można stwierdzić, że zapisy przedmiotowych umów z dnia 21.08.2003 r. o przekazaniu przyłączy na majątek Przedsiębiorstwa zostały wnioskodawcy narzucone. Były one oczywistym następstwem wyrażenia przez wnioskodawcę w oświadczeniu z dnia 28.05.2003 r. woli ich przekazania na majątek Przedsiębiorstwa i jako takie były niezbędne dla uregulowania praw i obowiązków wynikających z faktu bycia właścicielem tych przyłączy. A jak już wyżej wykazano, wybór opcji nieodpłatnego przekazania przyłączy na majątek Przedsiębiorstwa nie został wnioskodawcy narzucony jako niezbędny dla przyłączenia do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej i zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Ponadto, od momentu otrzymania wspomnianego pisma z dnia 24.09.2001 r. (uwagi do projektu budowy przyłączy) do dnia 5.07.2004 r. wnioskodawca nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do formy finansowania przedmiotowej inwestycji i nie podejmował prób negocjacji w tym zakresie.

Podsumowując należy zaznaczyć, iż odnośnie warunku nieodpłatnego przekazania przyłączy wod.-kan. dla budynku przy ul. Legnickiej 51-53 we Wrocławiu na majątek i do eksploatacji MPWiK, zawartego w umowach z dnia 21.08.2003 r.:

- nie było protestów ani propozycji innych rozwiązań ze strony wnioskodawcy,
- nie było prób negocjacji podziału kosztów budowy,
- dobrowolnie podpisano zgodę na przekazanie ww. przyłączy na majątek MPWiK.

Należy poza tym dodać, iż przesłanka narzucania warunków umów przez podmiot dominujący urzeczywistnia się w fazie negocjacji, bowiem tylko wtedy dochodzić może do narzucania kwestionowanych warunków umów. W sytuacji bowiem gdy umowa została zawarta, uciążliwe i nierównoprawne warunki nie są już narzucone lecz wykonywane. Zatem termin podpisania umowy przesądza o tym, że określona praktyka przestaje być stosowana i z dniem zawarcia tej umowy zaczyna biec roczny termin przedawnienia dla wszczęcia postępowania antymonopolowego, o którym mowa w art. 93 ustawy *o ochronie* (...). Stanowisko takie zostało potwierdzone w orzecznictwie Sądu Antymonopolowego - obecnie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, (por. wyroki z 20.09.2000 r., XVII Ama 74/99; z 20.09.2000 r., XVII Ama 89/99; z 27.09.2000 r., XVII Ama 97/99; z 30.05.2001 r., XVII Ama 80/00). W powołanych wyrokach Sąd Antymonopolowy stwierdził, iż o narzucaniu warunków umowy, można mówić jedynie do czasu zawarcia przez strony umowy zawierającej taki warunek. Zaś po jej zawarciu nie można mówić już o „narzucaniu”, albowiem w tym czasie uciążliwy

warunek umowy stał się treścią umowy. Zatem w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy czasokres badania przez organ antymonopolowy narzucenia warunków umów skończył się w dniu 21.08.2003 r., tj. w dniu podpisania przez obie strony przedmiotowych umów o nieodpłatnym przekazaniu przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK.

W świetle powyższego należy uznać, iż druga przesłanka art. 8 ust. 2 pkt 6, polegająca na narzucaniu warunków umowy nie została spełniona.

Ad 3)

Za uciążliwy warunek umowy uznaje się każdy warunek, oznaczający dla jednej ze stron – tu kontrahenta dominanta – ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju. W świetle orzecznictwa Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *„dokonując analizy uciążliwości warunków umów należy rozważyć, czy w hipotetycznej sytuacji istnienia konkurencji na danym rynku właściwym, a więc istnienia rzeczywistej swobody zawierania umów i kształtowania jej treści, dominant byłby w stanie wynegocjować takie postanowienia umów”* (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r., XVII Ama 28/99, niepubl.).

Przed przystąpieniem do analizy „uciążliwości” warunku umowy należy wskazać, które z postanowień umów o przekazanie przyłączy łączących strony mogłoby mieć taki charakter, powodujący w konsekwencji osiągnięcie przez podmiot dominujący nieuzasadnionych korzyści. Innymi słowy, które z postanowień przedmiotowych umów z dnia 21.08.2003 r. wskazywały na nieodpłatne przekazanie przyłączy na majątek Przedsiębiorstwa. W rozpatrywanej sprawie takim postanowieniem jest art. §2 pkt 2 ww. umów, tj.: *Inwestor oświadcza, że przekazuje przyłączy wodociągowe/kanalizacyjne (...) nieodpłatnie na majątek i do eksploatacji Przejmującego.”*

Jak zostało przedstawione wyżej, wnioskodawca miał możliwość dokonania świadomego wyboru pomiędzy dwoma alternatywami. Pierwsza z nich to nieodpłatne przekazanie przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK, na którą zdecydował się wnioskodawca. Drugą alternatywą, zgodnie z treścią ww. oświadczenia z dnia 28.05.2003 r., było pozostanie przy własności przyłączy. Uczestnik postępowania nie zmuszał więc wnioskodawcy do przekazania przyłączy na swój majątek. Ponadto z treści oświadczenia wynikało, że wybór opcji przekazania przyłączy na majątek Przedsiębiorstwa pociąga za sobą zobowiązanie się Przedsiębiorstwa do ponoszenia kosztów związanych z zapewnieniem niezawodnego działania tych przyłączy. Zresztą w § 2 pkt 5 przedmiotowych umów z dnia 21.08.2003 r. jest zapis, iż *„Przejmujący z chwilą przejścia przedmiotu umowy zobowiązuje się ponieść koszty jego utrzymania i zapewnienia jego niezawodnego działania.”* Można zatem uznać, że w przypadku utrzymania przez wnioskodawcę własności przyłączy zwiększyłby się jego majątek, nie mogąc nim jednocześnie swobodnie dysponować, ale jednocześnie pojawiłyby się dodatkowe koszty związane z utrzymaniem przyłączy, przy braku dochodów z nimi związanych. Treść druku ww. oświadczenia z dnia 28.05.2003 r., a także przedmiotowych umów z dnia 21.08.2003 r. wynika oczywiście z art. 5 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu (...), który mówi, że, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włączanie.

Obowiązek wybudowania przyłączy na własny koszt odbiorcy wynika z art. 15 ust. 2 ustawy *o zbiorowym zaopatrzeniu (...)*. Uciążliwość warunku umownego nieodpłatnego przekazania wybudowanych własnym kosztem przyłączy na majątek i do eksploatacji MPWiK wynikałaby zaś z braku ekwiwalentności świadczeń pomiędzy stronami. W niniejszej sprawie Spółka wybudowała na własny koszt przyłącza, a następnie przekazała je na majątek Przedsiębiorstwa w zamian za zwolnienie z kosztów związanych z utrzymaniem tych przyłączy i nie ponosząc przy tym opłaty za przyłączenie do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Wybudowanie przedmiotowych przyłączy jest korzystne dla obu stron. Spółka może dzięki temu korzystać z usług dostawy wody i odprowadzania ścieków, natomiast Przedsiębiorstwo otrzymało możliwość świadczenia tych usług, co przyczyniło się do zwiększenia jego przychodów. Obie strony zostały jednak obciążone również kosztami tej inwestycji. Spółka jednorazowo musiała zainwestować środki finansowe w celu budowy przyłączy. Przedsiębiorstwo natomiast zobowiązało się do ponoszenia kosztów związanych z długoterminowym utrzymaniem tych przyłączy. W tej sytuacji nie można uznać zapisu § 2 pkt 5 umów z dnia 21.08.2003 r., dotyczącego nieodpłatnego przekazania przyłączy na majątek uczestnika za uciążliwy.

Tym samym trzecia przesłanka praktyki ograniczającej konkurencję z art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy *o ochronie (...)*, nie została spełniona.

Ad 4).

Osiągane przez dominujące przedsiębiorstwo nieuzasadnione korzyści są odpowiednikiem uciążliwych warunków umów narzuconych kontrahentowi (...). Nieuzasadnione korzyści powinny być osiągnięte kosztem kontrahenta i pozostawać w normalnym związku przyczynowym z narzuconymi kontrahentowi uciążliwymi warunkami umowy (zob. wyrok Sądu Antymonopolowego z 24 stycznia 1991r. sygn. XV Amr 2/90; opubl.: Wokanda 1992/2 oraz z dnia 23 marca 1999 r., XVII Ama 26/99; opubl.: Wokanda 2000/10, str. 56).

Skoro Prezes Urzędu uznał, że zapis §2 pkt 2 umów 21.08.2003 r. o przekazanie przyłączy, dotyczący nieodpłatnego przekazania wybudowanych przez wnioskodawcę przyłączy na majątek MPWiK Sp. z o.o. nie miał charakteru narzuconego i uciążliwego warunku umowy, to oczywistym jest, że uczestnik nie osiągnął nieuzasadnionych korzyści w rozumieniu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy *o ochronie (...)*. Przedsiębiorstwo zwiększyło swój majątek za cenę zwiększenia kosztów jego utrzymania. Poza tym sporne przyłącza służą tylko i wyłącznie właścicielowi budynku przy ul. Legnickiej 51-53, tzn. Przedsiębiorstwo za ich pośrednictwem nie podłączyło innych podmiotów do miejskiej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, co mogłoby generować dalsze przychody z tytułu świadczonych usług przy niższych kosztach.

Zatem również czwarta przesłanka zarzucanej praktyki nie została spełniona.

Dla stwierdzenia zarzucanej praktyki ograniczającej konkurencję muszą zostać spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki. Nie spełnienie nawet jednej z tych przesłanek oznacza brak praktyki ograniczającej konkurencję. W rozpatrywanej sprawie nie zostały spełnione trzy z czterech przesłanek, tj.
- narzucanie warunków umów kontrahentowi,

- uciążliwy charakter tych warunków,
- osiąganie przez przedsiębiorcę narzucającego uciążliwe warunki nieuzasadnionych korzyści.

Zatem wobec nie spełnienia **łącznie** wszystkich przesłanek wymaganych dla stwierdzenia zarzucanej Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrocławiu praktyki ograniczającej konkurencję, w ocenie Prezesa Urzędu w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy *o ochronie* (...).

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

Zgodnie z treścią art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Z up. Prezesa UOKiK
Dyrektor Delegatury UOKiK we Wrocławiu
Zbigniew Jurczyk

Otrzymują:

- 1) Archicom-Cukrobank
PZITB Sp.z o.o.
ul. Piłsudskiego 74
50-020 Wrocław
- 2) Miejskie Przedsiębiorstwo
Wodociągów i Kanalizacji Sp.z o.o.
ul. Na Grobli 14/16
50-421 Wrocław